

»» BARBARA ««

– Tað var ein stór løta, tá ið eg setti meg við stóra 35 mm myndatólið, og slapp at rópa »ACTION« og »CUT«, meðan filmurin »Barbara« varð tikin upp. Tað var har mín áhugi fyri filmslist byrjaði, sigur Andrias Høgenni, sum seinasta vikuskiftið fekk enn eina virðisløn – hesaferð Virðisløn landsins til ungt listafólk. Vikuskiftis Sosialurin hevur hitt 27 ára gamla filmsframleiðaran til eitt prát um film og upprunan til áhugan fyri hesi listargrein

TIÓÐHILD PATURSSON

Bert ein góðan mánaða eftir at hava vunnið Geytan á føroyska filmskvøldinum í desember, fekk Andrias Høgenni seinasta vikuskiftið handað Viðursløn landsins til ungt listafólk. Andriasi var latið: heiðurin, tær 50.000 kónurnar, røðuna frá Jan Berg Jørgensen, og tónleikin frá GHM – orkestinum sum Andrias sjálvur plagdi at spæla við.

»Eitt tað feita við at gera film, er tann prosessin tað skal ígjøgnum. Tann prosessin ger, at man ikki bara kann sita einsamallur á kamaranum. Men man er noyddur at koma í samband við fólk. Filmstilgongdin er ómøgulig, um man ikki fær fólk afturat sær, so eg vil fegin siga takk fyri við øll tey fólkini, eg havi gjørt film saman við síðani eg var 16 ár« ljóðaði frá Andriasi gjøgnum telefon úr Danmark og út í hátalarnar til handanirnar av menturnarheiðurslønnum landsins í Norðurlandahúsinum.

Allar fyrsta upplivingin Andrias Høgenni hevði við at gera film, var tá ið mamma hansara arbeiddi sum pre-produktions-koordinator til filmin hjá Niels Malmros, Barbara. Hann var bert 8 ára gamal, og rann ofta runt á sokallaða »settinum« og fylgdi við í tí, sum hendi aftanfyrir upptøkurnar – so nógv, at ein stórir partur av filmsliðinum kom við í 8 ára føðingardag hjá Andriasi.

– Serliga eg og fotografurin blivu rættuliga væl, og í einum døgurðasteðgi spurdi hann meg, um eg hevði hug at hyggja at kameranum. Tað var ein stór løta, tá ið eg setti meg við stóra 35 mm kameraðið, og slapp at rópa ACTION og CUT!, greiður Andrias frá.

8 ár seinni – Andrias ger sín fyrsta film

Tað gingu 8 ár áðrenn Andrias aftur sat handan kameraði – men hesuferð til sín egnu film. Sum 16 ára gamal lat hann, saman við nøkrum vinmonnum, ein film inn til stutt-filmakappingina hjá Agurk – »Áðrenn Ragnarok« at filmurin.

– Eg eri vanur at liva av lítum, so tað er lógið kanppuliga at standa við hesum pengunum. Eg fari í øllum førum at hugsa væl og gjølla, áðrenn eg brúki peningin, sigur Andrias Høgenni um lønarpartin av virðislønini.

PRIVATMYND

Vit nærkast einum punkti, tá ið vit í Føroyum fara at flyta okkum frá næstan bara stuttfilmum, til eisini at kunna gera spælifilmar. Og eg eri spentur at vita hvør, eftir Katrin Ottarsdóttir, fer at gera fyrsta føroyska spælifilmin«

Agurk var ein sending í Kringvarpi Føroya um føroyskan film. Fyrsta Agurk sendingin varð send í 2004. Tað vóru Jan Berg Jørgensen og Jákup Veyhe, ið stóðu fyri sendingini. Somu menn sum myndaðu Klippfisk, sum hevur virkað sum miðdepil fyri nógv ung filmsfólk.

– Eg hevði leingi spekulerað uppá at gera film, og hendan kappingin var mín møguleiki. Eg hevði funnið útav, at myndatólið hjá mammu og pápa eisini kundi gera smá filmsklipp. Hetta var fantastiskt og opnaði nógv ar møguleikar, greiður Andrias frá.

Filmurin fekk ikki fyrsta pláss í kappingini, men kom í finaluna.

– Vit vunnu eina farteleson og høvdu trupuleikar av, hvussu hon skuldi deilast ímillum okkum. Men tað bleiv so loyst onkusvegna, og eg geri filmar enn, greiður Andrias frá.

Hóast nógvu góðu hugskotin, og teir møguleikarnar sum opnaðust við myndatólinum hjá foreldrunum, so bleiv filmurin ikki júst so sum Andrias og vinmennirnir høvdu ætlað.

– Hetta var mín fyrsti filmur, og alt tað sum kundi ganga galið, gekk galið. Vit høvdu einki stativ til myndatólið, og tí máttu vit brúka ølkassar. Eftir at hava filmað ein heilan dag, møtti høvuðsleikarin upp dagin eftir, við nýklippum hári! Fjóðra og síðsta upptøkudagin møtti høvuðsleikarin als ikki upp. So vit máttu fáa ein av statistunum at traðka til. Vit lótu hann í jakkan hjá høvuðsleikaranum og filmaðu hann bara aftanífrá og langt burturifr. Tað byrjaði at regna, so vit skundaðu okkum at fáa upptøkurnar lidnar. Tá ið vit komu heim sóu vit, at vit høvdu brúkt skeivt format og máttu umformatera alt tilfarið. Tað tók 2-3 vikur. Aftaná hakkaði allur filmurin. Vit máttu bara klippa alt saman sum frægast, og siga at hatta við hakkingini var eitt listarligt val, greiður Andrias frá.

Sat grátandi á WC í Bacalao

Heldur ikki framleiðslan av øllum øðrum filmum hevur verið løtt. Beint áðrenn Andrias fór til Danmarkar í skúla, vildi hann ger okkurt stórt – hann vildi gera ein film um ein ungan mann, sum skuldi flyta til Danmarkar. Filmurin skuldi varða heila 30 minuttir, og vera tikin upp í einum longum brotið. Beint áðrenn upptøkurnar meldaði framleiðslustjórin avboð, og Andrias mátti taka tað arbeiðið á seg afturat leikstjórnini. Hetta var samstundis við, at hann arbeiddi kvöld og nátturvaktir á Bacalao.

– Eg byrjaði at arbeiða á Bacalao kl 16, og í heilum mátti eg hoppa frá samlibandinum, og út á WC, so eg kundi ringja til fólk fyri at fyrireika filmin. At enda bleiv ov nógv og eg sat grátandi úti á WC'inum á Bacalao, og eg mundi avlýst filmsætlanirnar. Men tað gjørdi eg ikki. Og tá ið alt kom til alt, gekk heilt væl. Í næstu roynd kláraðu vit at fáa 30 minuttir langa filmsklippið at rigga. Aftaná stóðu vit, vaksni menn og hoppaðu og róptu og klemmaðust. Tað var heilt fantastiskt. Alt gekk upp, og vit høvdu skapt okkurt, sum var størri enn vit sjálvir.

Framhald á næstu síðu

Allar fyrsta upplivingin Andrias Høgenni hevði við at gera film, var tá ið mamma hansara arbeiddi sum pre-produktions-koordinator til filmin hjá Niels Malmros, Barbara. Hann var bert 8 ára gamal, og rann ofta runt á sokallaða »settinum«